

Maa- ja metsätalousministeriö
Viite: Lausuntopyyntönnö 529/01.03/2019

Lapin liitto

Lapin liiton ja Kemi - Ounasjoen Vaelluskalatyöryhmän lausunto: Luonnoksesta Maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi uhanalaisten ja taantuneiden kalalajien arvoista

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt sidosryhmiltään lausuntoa asetusluonnokseen, jossa määritellään uhanalaisille ja taantuneille kalalajeille arvot. Asetuksella säädetään tarkemmin kalastuslakiin hiljattain lisättyä **menettämisseuraamus** pykälää (§ 119). Arvojen vahvistamisen tavoitteena on laittoman kalastuksen vähentäminen tekemällä kalastusrikoksiin ja rikkomuksiin liittyvistä seuraamuksista tuntuvampia. Käytännössä asetus mahdollistaisi sen, että laittomuuksiin syyllistyneille olisi mahdollista tuomita menetettäväksi valtiolle se arvo, joka kalalla lajinsa edustajana on. Lajit, joita asetus koskisi olisivat lohi, järviolohi, ankerias, nahkiainen, taimen, harjus, nieriä, jokirapu, sekä mereen laskevassa joessa tai purossa oleva siika.

Lapin liitto on jo vuosien ajan lausunnoissaan MMM:lle tuonut esille, että uhanalaisten ja vaarantuneiden vaelluskalakantojen suojelua tulisi tehostaa ja luvatonta kalastamista kitkeä määrittelemällä asetuksella kaloille ohjeelliset arvot. Näin on tehty esimerkiksi rauhoitettujen eläinten ja kasvien osalta Ympäristöministeriön asetuksella jo vuonna 2002. Huomattakoon, että liitto ei ole ollut yksin asiaa edistämässä. Esimerkiksi *Kansalliseen lohi- ja meritaimenstrategiaan 2020* on vastaava tavoite kirjattu vuonna 2014. Strategiassa todetaan, että "Laittomasti saaliiksi otetulle lohelle ja meritaimenelle määritetään sanktioarvo. Sanktioarvoa koskevat lakimuutokset valmistellaan yhdessä oikeusministeriön kanssa ja tavoitteena on saada muutokset voimaan vuonna 2015". (Valtioneuvoston periaatepäätös 16.10.2014)

Aikaisempien lausuntojemme perusteella on selvää, että pidämme esitettyä asetusluonnosta erittäin tervetulleena ja kannatettavana. Taustatyö asetuksen ja arvojen määrittelyn osalta on valmisteltu varsin

perusteellisesti, eikä meillä ole siihen huomauttamista. On positiivista, että määritellyt arvot ovat jopa ennakoimaamme huomattavasti tuntuvampia.

Tahtotilamme on, että asetus saatettaisiin voimaan ripeällä aikataululla, jo kuluvaan kevään aikana. Lisäksi esitämme että, asetuksen voimaantulua ministeriö osoittaisi myös riittäviä resursseja kalastuksen valvontaan. On valitettavaa, että nykytilanteessa valvonta ei ole toivotulla tasolla. Lisäresursseja tarvittaisiin niin rannikolle kuin arvokkaiden lohijokiemme valvontaan, unohtamatta rakennettuja vesistöjä joihin toteutetaan mittavia ja kalliita toimenpiteitä vaelluskalakantojen elvyttämiseksi. Riittävät sanktiot ja tehokas valvonta lienee ainut yhtälö, joilla käsityksemme mukaan tulee olemaan toivottuja myönteisiä vaikutuksia laittoman kalastuksen vähentämiseksi ja uhanalaisten kalakantojen suojelemiseksi.

Kunnioitavasti

Rovaniemellä 12.4.2019

Maiju Hyry, yhteysjohtaja, Vaelluskalatyöryhmän pj.

Lassi Kontiosalo, projektipäällikkö

